

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DİYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No. : 24.12.2021-343
Karar Tarihi ve No. : 24.12.2021-9006
Dosya No :73.02.41

Toplantı Yeri
DİYARBAKIR

Şırnak ili, Cizre ilçesi, Kale Mahallesi, Kışla Mevkii'nde bulunan, mülkiyeti Maliye Hazinesi'ne ait, I. ve III. derece arkeolojik sit alanı olarak tescilli Cizre İçkalenin sit sınırlarının güncellenmesi ve sayısallaştırılmasına ilişkin; Cizre İçkalenin I. derece arkeolojik sit alanı olarak tesciline yönelik Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 14.05.2010 tarih ve 3175 sayılı kararı; Cizre İçkale I. derece arkeolojik sit alanı sınırlarının bir kısmının III. derece olarak değiştirilmesine yönelik Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 30.05.2016 tarih ve 3992 sayılı kararı; Cizre İçkale I. derece arkeolojik sit alanının güney bölümünde sondaj kazısı yapılması hususunu içeren Koruma Bölge Kurulunun 15.12.2020 tarih ve 8035 sayılı kararı; Cizre İçkale I. ve III. derece arkeolojik sit alanı sınırlarının güncellenmesine ilişkin çalışmaların Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanlarınca yapılması hususunu içeren Koruma Bölge Kurulunun 25.11.2021 tarih ve 8885 sayılı kararı; sit alanı sınırlarının güncellenmesine ilişkin ilgili Müze Müdürlüğü görüşünün istendiği Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 10.12.2021 tarih ve 1993674 sayılı yazısı; Müze Müdürlüğü görüşünün iletildiği Mardin Müze Müdürlüğünün 15.12.2021 tarih ve 2003888 sayılı yazısı ile eki 13.12.2021 tarihli rapor; Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 10.12.2021 tarih ve 1093742 sayılı uzman raporu; okundu. Ekleri (fotoğraf, harita, tescil fişi, sit alanı içerisinde kalan parsellerin listesi vb.) ve dosyasındaki bilgi, belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Şırnak ili, Cizre ilçesi, Kale Mahallesi, Kışla Mevkii'nde bulunan, mülkiyeti Maliye Hazinesi'ne ait tescilli Cizre İçkalenin I. ve III. derece arkeolojik sit alanı sınırlarının ekli koordinatlı haritada belirtildiği şekilde güncellenmesi ve sayısallaştırılmasının uygun olduğuna;

-Güncellenen ekli tescil fişi ile tapu kütüklerinin beyanlar hanesine şerh konulacak parsel numaralarının ve yazılacak şerh ifadelerinin belirtildiği ekli listenin uygun olduğuna;

-13.03.2012 tarih ve 28232 Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik" gereği; Cizre İçkale I. ve III. derece arkeolojik sit alanı içerisinde kalan parsellerin tapu kütüklerinin beyanlar hanesine yazılması gereken şerhlerin, ekli listede her bir parsel için ifade edildiği şekilde olmak üzere, ilgili Tapu Müdürlüğüne konulmasına ve bu işlemlerin sonucuna ilişkin bilgi, belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine;

-Cizre İçkale I. ve III. derece arkeolojik sit alanı sınırları içerisinde yapılacak olan her türlü fiziki ve inşai (ifraz, tevhit, yeni parsel ihdası, imar uygulaması dâhil) uygulama öncesinde Koruma Bölge Kurulundan izin alınması gerektiğine;

-I. ve III. derece arkeolojik sit alanı olarak tescilli Cizre İçkalenin I. derece arkeolojik sit alanında, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun Arkeolojik Sitler, Koruma ve Kullanma Koşulları başlıklı 05.11.1999 gün ve 658 sayılı ilke kararının I. maddesinde belirtilen hükümlerinin geçerli olduğuna ve bu hükümlerin koruma esasları ve kullanma koşulları olarak belirlenmesine;

-Cizre İçkalenin mevcut durumda "park alanı" olarak kullanılan III. derece arkeolojik sit alanının, koruma amaçlı imar planı yapılıncaya kadar geçiş dönemi yapılanma koşullarının ise;

1) Resmî veya özel kuruluşlarca yapılacak olan teknik alt yapı hizmetlerine dair uygulamaların (kanalizasyon, içme suyu, enerji nakli hattı, telefon hattı, boru hattı vs. gibi) toprak kullanımının minimum seviyede tutulacak şekilde, Koruma Bölge Kurulunun izni ve Müze Müdürlüğünün denetiminde yapılabileceğine;

2) Koruma amaçlı imar planı yapılıncaya kadar ilgili Koruma Kurulundan izin alınmadan birleştirme (tevhit) ve ayırma (ifraz) yapılmamasına;

3) Bu alanda, taş, toprak, kum vb. alınmamasına; kireç, taş, tuğla, mermer, kum, maden vb. ocaklarının açılmamasına; toprak, curuf, çöp, sanayi atığı ve benzeri malzemenin dökülmemesine;

4) Alanda bulunan mevcut ağaçlar dışında herhangi bir ağaçlandırma çalışması yapılmamasına;

5) Alanda kalıcı nitelikte herhangi bir yapılaşmaya gidilmemesi; hizmet amaçlı güvenlik kulübesi, çay bahçesi, büfe, pergola vb. uygulamaların temelsiz olarak ve 15 m² 'yi geçmeyecek şekilde ve Koruma Bölge Kurulundan izin alınması şartıyla yapılabileceğine; olarak belirlenmesine karar verildi.

ŞIRNAK İLİ
CIZRE İLÇESİ
KALE, DİCLE VE YAFES MAHALLELERİ
CİZRE İÇKALE I. VE III. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANLARI

ITRF-3-42 KOOR.

Nokta No	Y	X
S1	516989.110	4132216.072
S2	517035.020	4133269.566
S3	517077.031	4133280.032
S4	517117.188	4133282.020
S5	517196.134	4133241.082
S6	517244.941	4133162.274
S7	517255.863	4133041.261
S8	517238.268	4133025.902
S9	517205.566	4132866.960
S10	517181.043	4132915.026
S11	517166.816	4132915.026
S12	517156.880	4132915.026
S13	517155.571	4132901.418
S14	517115.791	4132915.305
S15	517108.710	4132932.435
S16	517080.452	4132959.681
S17	517077.577	4133003.353
S18	517073.684	4133002.646
S19	517020.869	4133014.646
S20	516997.587	4133033.327
S21	516974.888	4133057.044
S22	517007.577	4133103.353
S23	517069.966	4133183.093
S24	517016.633	4133197.998
S25	517338.403	4133282.560
S26	517308.692	4132857.416
S27	517288.640	4132840.654
S28	517282.965	4132840.654
S29	517212.922	4132976.925
S30		
S31		

ED50-3-42 KOOR.

Nokta No	Y	X
S1	516986.141	4133296.192
S2	517043.002	4133438.705
S3	517094.482	4133460.152
S4	517124.219	4133482.140
S5	517196.134	4133482.140
S6	517251.873	4133542.393
S7	517297.361	4133253.482
S8	517282.965	4133221.380
S9	517245.299	4133206.021
S10	517232.997	4133147.079
S11	517212.922	4133096.454
S12	517181.043	4133061.206
S13	517163.832	4133071.018
S14	517142.603	4133068.537
S15	517122.922	4133096.454
S16	517097.483	4133138.900
S17	517065.779	4133159.426
S18	517042.635	4133182.760
S19	517028.000	4133194.765
S20	517004.588	4133213.466
S21	516989.110	4133232.020
S22	517014.609	4133289.472
S23	517058.341	4133321.869
S24	517076.997	4133363.212
S25	517073.884	4133376.117
S26	517069.966	4133376.117
S27	517295.871	4133126.526
S28	517284.004	4133126.773
S29	517219.953	4133057.044
S30		
S31		

Meh. İbrahim AYDIN
Bölge Kurulu Müdürü

Albayrak

AIT

Mehmet ÖZKAYA
Hayat Medenisi

24.12.2024

GENEL TANIM: Cizre İçkale, ilçe merkezinde Dicle Nehri'nin hemen güney kenarındaki düz bir alanda kurulmuştur. 15. yy. da inşa edildiği tahmin edilen İçkale kuzeybatı-güneydoğu askında konumlandırılmış olup, çevresi bazalt taş malzemeli sur duvarları ve burçlarla çevrili olarak inşa edilmiştir. İçkaleyi çevreleyen surlardan kuzey ve doğu yöndekiler çeşitli bozulma ve tahribatlarla gelebilmiştir. Doğu yöndeki sur kalıntıları ise günümüze kısmen ulaşmıştır. İçkale içerisinde muhtelif tarihlerde inşa edilmiş olan tek yapı olarak tescilli I Nolu Yapı (Karargah Binası), II Nolu Yapı (Yemekhane), III Nolu Yapı, Tapınak (Zindan) Yapısı, Hamidiye Kışla Binası gibi yapılar bulunmaktadır. Kalenin kuzeydoğusunda bulunan ve Dicle Nehrine açılan Aslanlı Kapı ile kalenin kuzeybatısındaki Birca Belek olarak adlandırılan burç yapısı, Cizre İçkale'de dikkat çeken diğer yapılardır. 2010 yılına kadar Hudut Tabur Komutanlığı olarak kullanılan içkalenin bu tarihten sonra askeri amaçlı kullanımı sonlandırılmıştır. Alanda, Cizre İçkale yapıları restorasyonu ve çevre düzenlemesi, teşhir-tanzim işleri ile alanın çevre düzenlemesinin yapılması kapsamında, Mardin Müze Müdürlüğüne muhtelif dönemlerde kazı, sondaj ve temizlik çalışmaları yapılmıştır. Koruma Bölge Kurulunda onaylanan içkale peyzaj projeleri kapsamında, alandaki uygulama çalışmaları devam etmektedir. Kalenin doğu kısmında III. derece arkeolojik sit alanı olan kısım park alanı olarak düzenlenmiştir. İçkalede bulunan sur ve burçların onarımına yönelik hazırlanan rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri Koruma Bölge Kurulunca onaylanmıştır.

ŞİMDİKİ TEHLİKELER :

ŞİMDİKİ DURUM : Tahribatlara maruz kalsa da günümüze dek gelebilmişlerdir.

SİT POTANSİYEL : I. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı. **KORUMA DERECE(Sİ) :** I ve III. Derece

ŞİMDİKİ KORUMA : I. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı. **HAZIRLAYANLAR :** Ahmet DEMİR(Arkeolog)

ÖNERİLEN KORUMA : I. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı. **Hüseyin GÜLER(Arkeolog)**

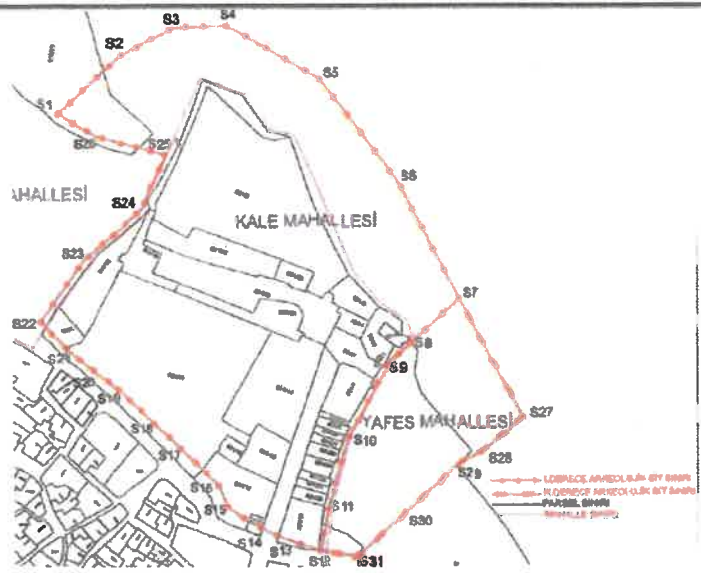
YAYIN DİZİSİ : **Mehmet ÖZKAYA(Harita Müh.)**
Kontrol Eden: Mehriban KARAASLAN (Bölge Kurulu Müdürü)

GÖZLEMLER : **KORUMA KURULU KARARLARI :** 14.05.2010 gün ve 2175 sayılı karar ve 30.05.2016 gün ve 3992 sayılı karar

KORUMA KURULU ONAYI :

T.C. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü
Mardin Bölge Kurulu
24.12.2021 tarih ve 9006 sayılı Karar Eki dir.

Handwritten signature: A. K. J. M. D. Bayal

ITRF-3-42 KOOR.

ED50-3-42 KOOR.

Nota No	Y	X
81	516985.710	4130218.072
82	517036.970	4132350.888
83	517077.431	4132980.032
84	517117.100	4133612.820
85	517196.134	4133241.882
86	517244.041	4133162.374
87	517280.330	4132973.373
88	517315.803	4132841.301
89	517338.288	4132531.902
810	517365.998	4132368.980
811	517191.040	4132915.025
812	517184.804	4132881.067
813	517168.800	4132890.888
814	517138.871	4132801.478
815	517115.791	4132915.305
816	517108.710	4132932.425
817	517090.602	4132969.681
818	517068.748	4132979.338
819	517045.804	4132902.841
820	517020.888	4132974.846
821	516997.887	4132982.827
822	516974.888	4132987.804
823	517007.877	4132183.383
824	517001.870	4132141.880
825	517008.888	4132183.388
826	517018.830	4132197.888
827	517038.888	4132882.380
828	517088.882	4132897.178
829	517088.840	4132848.884
830	517048.873	4132897.782
831	417012.882	4132878.825

Nota No	Y	X
81	516985.141	4130368.182
82	517045.802	4132498.708
83	517086.482	4132980.183
84	517124.278	4133482.148
85	517188.198	4133421.282
86	517261.878	4133348.398
87	517287.581	4133233.482
88	517282.888	4133201.280
89	517248.888	4132958.621
810	517212.887	4132147.878
811	517188.874	4132088.144
812	517181.878	4132081.288
813	517163.882	4132071.878
814	517142.888	4132081.887
815	517122.823	4132088.484
816	517118.781	4132112.884
817	517087.485	4132138.880
818	517068.778	4132128.428
819	517048.878	4132132.788
820	517028.880	4132184.788
821	517004.888	4132218.448
822	516988.888	4132237.183
823	517014.888	4132282.472
824	517088.841	4132321.880
825	517078.887	4132382.312
826	517022.884	4132378.517
827	517048.888	4132188.878
828	517018.884	4132127.888
829	517288.871	4132188.773
830	517264.884	4132087.874
831	417218.882	4132087.848

24.12.2021 9006

**CİZRE İÇKALE I. ve III. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI
İÇERİSİNDE KALAN PARSELLERİN LİSTESİ VE TAPU KÜTÜKLERİNİN
BEYANLAR HANESİNE YAZILACAK ŞERHLER**

Ada No	Parsel No	Mahalle	Tapu Kütüğüne Yazılacak Şerh	
1	831	1	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
2	831	2	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
3	831	3	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
4	831	4	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
5	831	5	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
6	831	6	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
7	831	7	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
8	831	8	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
9	831	9	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
10	831	10	Kale	Bir Kısmı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
11	831	11	Kale	Bir Kısmı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
12	831	12	Kale	Bir Kısmı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
13	831	13	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
14	831	14	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
15	831	15	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
16	831	16	Kale	Bir Kısmı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
17	831	17	Kale	Bir Kısmı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
18	831	18	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
19	831	19	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
20	831	20	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
21	831	21	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
22	831	22	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
23	831	23	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
24	831	24	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
25	831	25	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
26	831	26	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
27	831	27	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
28	831	28	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
29	831	29	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
30	831	30	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
31	831	31	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
32	831	32	Kale	Tamamı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
33	619	25	Dicle	Bir Kısmı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
34	771	1	Yafes	Bir Kısmı III. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır
35	771	2	Yafes	Bir Kısmı III. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır

[Handwritten signature] *[Handwritten signature]* *[Handwritten signature]* *[Handwritten signature]* *[Handwritten signature]*